

7 Adımda
Sokakını
Yaşa

“Sokağını Yaşa” projesi günümüzde tüm insanların içinde bulunduğu ulaşım ve trafik problemlerinden yola çıkan, bu durumun sokaklardaki ve sokak kültürü üzerindeki etkilerini göz önünde bulundurarak farkındalık oluşturmayı amaçlayan bir projedir.

Günümüzde otomobil ağırlıklı ulaşım politikaları nedeniyle kentlerde eskiden var olan yaya ulaşımı zorlaşmakta, sokak yaşamı, sokak kültürü, komşuluk ilişkileri, sokak oyunları, sokaklarda oynayan çocuklar kaybolmakta ve sosyal paylaşım azalmaktadır. Hepimizin evlerimizden çıkar çıkmaz dahil olduğumuz bu sorunlara, alternatif çözümler bulmak mümkün. “Sokağını Yaşa” projesi ile gerçekleştirmek istediğimiz, insanların bu problemlerin farkına varmaları, sokak kültürünü hatırlamaları ve sokaklarını nasıl alternatif şekillerde kullanabileceklerini görmeleridir.

Bu amaçla İstanbul Kadıköy Belediyesi’yle belirlenen sokakta, bir günlüğüne “yaşanabilir sokak” oluşturmayı amaçladık. Bu süreçte paydaşlarla işbirliği içerisinde 28 Nisan 2012 Cumartesi günü Taşlı Bayır Sokak’ı araç trafiğine kapatarak bir sokak şenliği gerçekleştirdik. Bu şekilde sokaktan başlayarak yaşam kalitesi yüksek bir kentin ve güçlü sosyal ilişkilerin adımını atarak sürdürülebilir kalkınmaya destek verdik.

Projeyi bizim yapmış olmamız yeterli değil. Bundan sonraki aşama, sokaklarında aynı etkiyi yaratmayı isteyen sizlerin gerçekleştireceği etkinlikler, projeler olacaktır. Sizlere yol göstermesi için hazırladığımız bu rehberde, Sokağını Yaşa Projesi’ni, “Biz Nasıl Yaptık?” ve “Siz Nasıl Yapabilirsiniz?” sorularının cevabını bulacaksınız.

Sokağını Yaşa Ekibi
Haziran 2012

İÇİNDEKİLER

1 SORUN NEYDİ?

1

2 EKİP OLUŞTURDUK

2

3 İLETİŞİM

3

4 ORGANİZASYON

4

5 PROJE DESTEKÇİLERİ

5

6 UYGULAMA: NEREDE VE NELER YAPTIK?

6

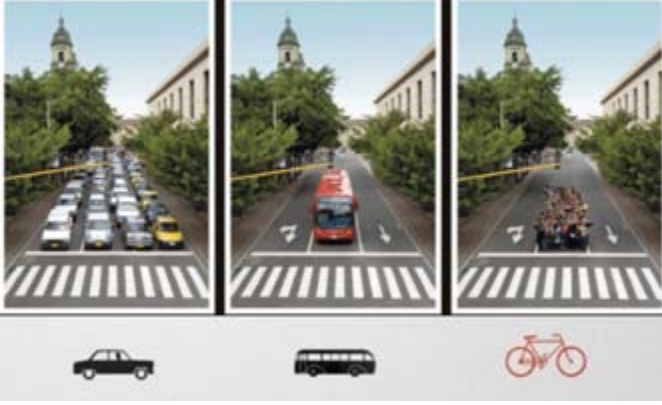
7 NE DEĞİŞTİ?

7

8 BEN NE YAPABİLİRİM?

8

SORUN NEYDİ?

Günümüzde otomobil ağırlıklı ulaşım politikaları nedeniyle kentlerde yaya ulaşımının, sokaklardaki yaşamın, eskiden var olan sokak kültürünün kaybolması ve sosyal paylaşımın azalması bizi rahatsız etmekteydi.

Sokakları işgal eden ve artık kanıksadığımız otomobiller, komşuluk ilişkilerini azaltmakta, sokakta oyun oynayan çocukların kaybolmasına ve kaldırımların güvenle yürünemez hale gelmesine neden olmaktadır. Bu durumun elbette birçok nedeni vardı.

İnsan öncelikli ulaşımdan ve mekanlardan uzaklaşan kent yaşamının öne çıkan bu sorunlarına alternatif çözümler mümkün olabilir mi diye düşünmeye başladık.

NEDEN YAPTIK?

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMANIN TEMEL BİLEŞENLERİNDEN OLAN TOPLUMSAL YAPIYI GÜÇLENDİRMEK İÇİN.

EKİP OLUŞTURDUK

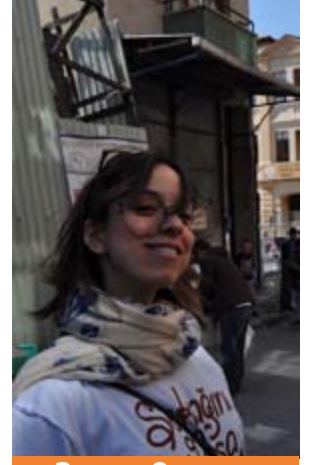
Arzu Erturan
Y. Şehir Plancısı

D.Özgü Yıldız
Şehir Plancısı

Cansu Ertan
Şehir Plancısı

Burcu Sungur
Şehir Plancısı

Melike S. Durmaz
Şehir Plancısı

Serim Dinç
Şehir Plancısı

Tespit ettiğimiz bu sorunları tek başımıza çözemeyeceğimiz için bir ekip oluşturmaya karar verdik. Sokağını Yaşa ekibi, kentin ve kentlilerin sorunlarına çözüm bulmaya çalışan gönüllü bir grup şehir plancısından oluşmaktadır. Ekibin yanı sıra YKM bünyesinde çalışan gönüllüler ve Sokak Bizim Derneği ekibi, bu projenin gerçekleşmesinde büyük rol oynamıştır.

**Sokağını Yaşa
Ekibi**

İLETİŞİM

SOKAK SEÇİMİ

Sokağını Yaşa etkinliğinin yapılacağı sokağın, yaşa, engelli ve bisikletliler açısından problemlili olması bizim için önemliydi. Bunun yanı sıra, mağduriyet yaratmamak adına kapatılacak sokağın araç trafiği açısından alternatifinin olmasına dikkat ettik. Bir diğer önemli nokta da sokak uzunluğunun yapılacak etkinlikler için uygun olmasıydı. Tüm bu kriterlere uygun sokağı, Belediye ve Mahalle Evi çalışanları ile iletişim halinde belirledik.

İZİNLERİN ALINMASI

Sokağın seçilmesini takiben, ilgili belediyedeki kişilerle iletişim kurarak görüşme ayarladık. Yüz yüze yapılan toplantıda proje detaylarını aktararak sokak için izin talep ettik.

PAYDAŞLARIN BİLGİLENDİRİLMESİ

Projeye destek verebileceğini düşündüğümüz STK'lar ve yerel aktörler ile iletişime geçerek, etkinliğe davet ettik ve iş birliği yapılmasını sağladık. Paydaşların projeye hangi şekilde katılmak istediklerini öğrendik.

28 Nisan'da Kadıköy'de sokak kültürünü yeniden canlandırıyoruz. Gösterimler, atölye çalışmaları, müzik dinletileri, pek çok katılımcı demek ve kuruluşun yanı sıra sokağa dair her şey bu etkinlikte. Siz de YKM'nin, gençlere sorumluluk bilinci ve yaratıcı çözümler sunma fırsatı verdiği Fırsatın Varken projesinin bir ayağı olan Sokağını Yaşa etkinliğine katılın. Eğlenceyi kaçırmayın.

28 NİSAN KADIKÖY TAŞLI BAYIR SOKAK 12.00-18.00

28 NİSAN 2012 CUMARTESİ SOKAĞINI YAŞA ETKİNLİK PROGRAMI		
12:00	14:00	16:00
SOKAK ÇİFTLİĞİ GİRİŞİ DÖNÜŞÜR - Sokak İzzet Derneği	MİLEK SOKAĞI GİZEL-GÖRÜŞÜMÜ MİLEK ÇİFTLİĞİ Derneği	MİLEK SOKAĞI GİZEL-GÖRÜŞÜMÜ MİLEK ÇİFTLİĞİ Derneği
MİLEK SOKAĞI GİZEL-GÖRÜŞÜMÜ MİLEK ÇİFTLİĞİ Derneği	TİBBET SOKAĞI ATOYISI - Meriççe Akdoğan	TAŞLI BAYIR SOKAK İZZET DERNEĞİ
YERLİMDEKİ SOKAK İZZET ATOYISI - Sokak İzzet Derneği	KAHVE SAHNE SÖHNET SAHNE - Par Me ile kahve atölyesi	AKTİF KURULU ATOYISI - Fırsatın Varken
ÇOCUKLARLA TABİ ATOYISI - MHPKİ Akdoğan	YASA ARMAĞI Sokak İzzet Derneği	SOKAK ÇİFTLİĞİ GİRİŞİ DÖNÜŞÜR - Sokak İzzet Derneği
VEHEDİ MASKE ATOYISI - NCC Sokak Atoyesi / Tophanerent	AYĞAP BOMBA ATOYISI - NCC Sokak Atoyesi / Tophanerent	MİNİATÜR ATOYISI - Meriççe Akdoğan
SARAYSA MİHALLE EĞİTİMİ	ATK ATOYISI - Fikri Sunmencioğlu	
İNARDO - GELİP BERKE den Fırsatın Varken		

www.firsatvarken.org - www.sokaginyasa.org

DUYURU

Etkinliğin duyurusunu yapmak amacıyla afiş, poster ve el ilanı hazırladık. İnternet üzerinden etkinliğe katılım sağlamak için duyurular yaptık. Etkinlik öncesi mahalleye giderek etkinliğin detaylarını aktardık, poster ve broşür dağıttık.

ORGANİZASYON

TOPLANTILAR

Proje hazırlık sürecinde, proje destekçileriyle toplantılar talep ederek fikir alışverişinde bulunduk. Sürecin tasarlanması, detayların takibi gibi pek çok konuyu organize ettik. Uygulayıcı ekip olarak düzenli aralıklarla bir araya gelerek proje sürecini yönettik.

GÖRSELLERİN HAZIRLANMASI

Projeyi anlatan ve akılda kalıcı bir logo tasarımı yaptık. Bunun yanı sıra etkinlikte giymek üzere t-shirtler ve rozetler hazırladık. Sokağın süslenmesi için çiçek sepetleri, balonlar gibi çeşitli malzemeler temin ederek projeyi görsel açıdan zenginleştirdik.

ETKİNLİK PROGRAMI

Sokağın keyfini yaşamak ve alternatif kullanımlarını göstererek canlandırmak için en temel öge farklı etkinlikler düzenlemektir. Etkinlikte sokağın farklı gruplar için çekim merkezi olması amacıyla çeşitli atölyeler düzenledik. Bu amaçla katılımcı gruplar organize ederek projeye ne şekilde ve hangi saatlerde destek vereceklerini belirledik. Etkinlikleri göz önüne alarak dengeli bir etkinlik programı hazırladık.

BÜTÇE

Yapılacak etkinlikleri belirledikten sonra etkinlikler için gerekli malzeme listesini hazırladık. Yaklaşık olarak malzeme maliyetini hesapladıktan sonra, malzemeler dışındaki giderleri belirledik (gönüllülerin, atölye yürütücülerinin ve uygulayıcı ekibin ulaşım, iletişim, yemek masrafı vb.).

İŞ BÖLÜMÜ

Etkinlik öncesi iletişim, bütçe, duyuru, malzeme alımı gibi konularda iş bölümü gerçekleştirdik.

Etkinlik sırasında ise düzenin sağlanması adına her atölyenin en az bir proje uygulayıcısı tarafından kontrol edilmesini sağladık.

SOKAK HAZIRLIĞI

Etkinlik için sokağın trafiğe kapatılması ve sokak sakinlerinin araçlarını etkinliğin gerçekleşeceği sokaktan çekmeleri konusunda belediye ile işbirliği yaptık. Etkinlik günü sokaktan araçların kaldırılmaması durumunda zabıta ekibi aracılığıyla araçların sokaktan kaldırılmasını sağladık. Sokağın trafiğe kapatılmasının ardından, gerçekleştirilecek atölyelerin yerlerini belirledik ve malzemeleri, masa ve sandalyeleri yerleştirdik. Sokağı balon ve çiçeklerle süsledik. Etkinlik sonrasında ise sokağın temizlenmesini ve toplanmasını sağladık.

PROJE DESTEKÇİLERİ

YKM

Sorunu tespit edip, bir araya geldikten sonra yapılacak en önemli adımlardan biri projeyi destekleyecek kurum ve kuruluşlar bulmaktı. Sokağını Yaşa ekibi olarak YKM'nin YKM Fırsatın Varken Gençlik Programı kapsamında düzenlemiş olduğu Fırsatın Varken Sesini Duyur Proje Yarışması sayesinde projeye ana desteği **YKM**'den aldık. YKM hem sponsor olarak, hem de bünyesindeki çalışanların gönüllü katılımı ile projeye destek verdi. YKM ekibi, proje sürecinde ve etkinlik günü sokakta da yer aldılar.

Bir diğer destek ise proje konusuyla birebir ilişkili aktiviteler ve çalışmalar yürüten **Sokak Bizim Derneği**'nden geldi. Sokak Bizim Derneği proje süresince bünyesindeki üyeleri ile çalışmalara bilfiil destek verdi. Dernek, projenin her aşamasında ekiple işbirliği içinde olmanın yanı sıra etkinlik günü de sokakta etkin rol oynadı.

Yerel yönetim ayağında ise Taşlı Bayır Sokak'ın bağlı bulunduğu **Kadıköy Belediyesi** ile işbirliği yapıldı. Belediye etkinlik için gerekli izinlerin alınması, sokakta arabaların çekilmesi, zabıta ve masa-sandalıye tedarik etme konularında destek verdi.

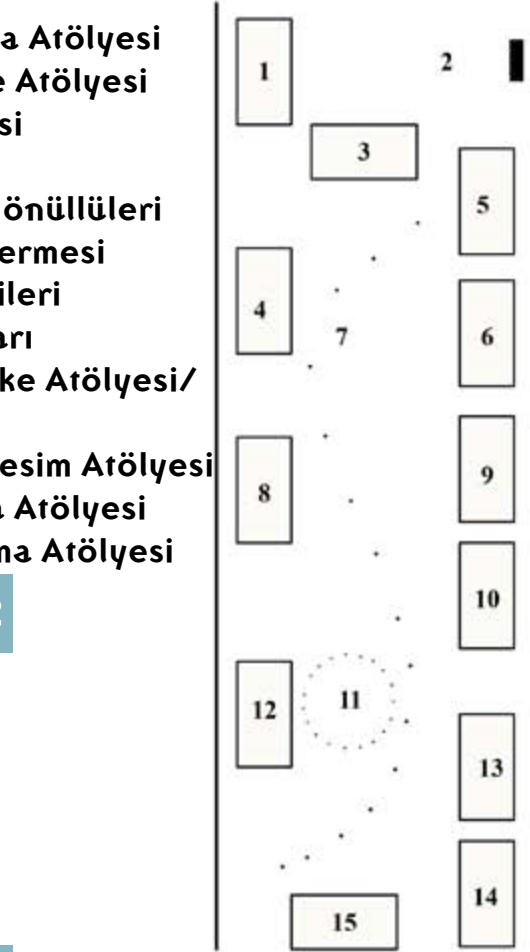
Sokak sakinleri ve mahallenin de desteğini almadan olmazdı. Projenin temel amaçlarından biri olan yerel katılımı sağlamak ilkesinden yola çıkarak, sokağın bulunduğu alanda bulunan **Rasimpaşa Mahalle Evi** görevlileri ve gönüllüleri projeye tam destek verdiler. Etkinliğin duyurusunun yanı sıra sokakta düzenledikleri mahalle kermesi ile projeye dahil olup desteklediler.

NCC Sanat Atölyesi, Cafe Per Me, Filiz Sünnetçioğlu, İhsan Dinçer, Mehtap Akdoğan, Tiyatro Bereze'den Firuze Engin, Alatav Müzik Grubu ve Godesbana Müzik Grubu projeye destek vererek etkinlikte yer aldı.

NELER YAPTIK?

- 1) Zabıta
- 2) Duvar Boyama
- 3) Atık Atölyesi
- 4) Ahşap Boyama Atölyesi
- 5) Ayna Süsleme Atölyesi
- 6) Kahve Atölyesi
- 7) Yaya Arabası
- 8) Mahalle Evi Gönüllüleri
- 9) Mahalle Evi Kermesi
- 10) Müzik Dinletileri
- 11) Sokak Oyunları
- 12) Venedik Maske Atölyesi/
Tavla Atölyesi
- 13) Çocuklarla Resim Atölyesi
- 14) Atıktan Kukla Atölyesi
- 15) T-shirt Boyama Atölyesi

NEREDEYDİ?

Sokağını Yaşa etkinliği 28 Nisan 2012 Cumartesi günü Kadıköy Yeldeğirmeni Mahallesi'nde bulunan Taşlı Bayır Sokak'ta mahalle sakinleri ve çok sayıda İstanbullu'nun katılımıyla gerçekleşti.

Taşlı Bayır Sokak, yaya, engelli ve bisiklet erişimi açısından sorunlu olması sebebiyle, Belediye ve Mahalle Evi ile ortaklaşa seçildi. Otomobilin hakim olduğu, sokağın bir kamusal alan olarak kullanılmadığı ve bu nedenlerle eski sokak kültürünün kaybolduğu sokakta her gruptan insan Sokağını Yaşadı.

NE DEĞİŞTİ?

Öncesi

Sonrası

Sokağını Yaşa Etkinliği sayesinde;

- ✓ Etkinliklere katılan, sohbet etme imkanı bulan mahalle sakinleri arasındaki komşuluk ilişkileri canlandı.
- ✓ Sokak oyunları, sanat atölyeleri, sokak müzisyenleri sayesinde sokak kültürü canlandı.
- ✓ Her gruptan ve yaştan insanın sosyal-kültürel etkinliklere katılımı sağlandı.
- ✓ Sokakta gün boyu güvenle yüründü, bisiklete binildi. Sokak herkes için erişilebilir hale geldi.
- ✓ Çocuklar özgürce oyun oynadı, yeni arkadaşlar edindi.
- ✓ Sokak görsel açıdan güzelleştirildi ve çekici hale geldi.
- ✓ Herkes sokakta eğlendi, sokağın keyfini özgürce yaşadı.
- ✓ Mahalle gönüllüleri düzenledikleri kermesle mahalleye ekonomik katkı sağladı.
- ✓ Etkinlik süresince mahalle sakinleri arasındaki sosyal iletişim ve paylaşım arttı.
- ✓ Mahalleli yaşadıkları sokağa dair farkındalık ve bilinç sahibi oldu.
- ✓ Sokak sakinleri sokaklarının nasıl alternatif şekillerde kullanılabileceğini gördü.
- ✓ Kısacası “Yaşanabilir sokak nasıl olur?” sorusunun cevabı bulundu.

Etkinliğin bir günlük yarattığı bu değişimleri devam ettirmek için mahalle sakinleri, mahalle evi, muhtar ve belediye arasındaki iletişimin güçlendirilmesi gerekmektedir. Proje sürecini anlatan bu kitapçık, bunu okuyan sizlerin neler yapabileceğine dair yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Sizler de daha yaşanabilir bir sokak ve daha yaşanabilir bir kent için sorumluluk alarak değişimin bir parçası olabilirsiniz. Birlikte üretirken yaşadığınız mekanlarda yaratacağınız bu süreç için “Ben Ne Yapabilirim?” başlığındaki 7 temel adımı izlemeniz yeterli.

BEN NE YAPABİLİRİM?

1 SORUNU TESPİT EDİN

Yaşadığınız alanda sorun olarak gördüğünüz durumları tespit edin ve tanımlayın.

2 EKİP OLUŞTURUN

Tanımladığınız sorunu beraber çözebileceğinizi düşündüğünüz bir ekip kurun ve bu ekiple fikirler üreterek çözüme yönelik proje geliştirin.

3 İLETİŞİME GEÇİN

Projenize destekçi bulmak, tanıtımını sağlamak, işbirliği geliştirmek için paydaşlarla konuşun, onları projeye davet edin.

4 ORGANİZE OLUN

Etkinlik programı oluşturun, toplantılar düzenleyin, bütçeyi hesaplayın, iş bölümü yapın. Projeye ilgili poster, broşür gibi görseller tasarlayın.

5 PROJE DESTEKÇİLERİ BULUN

Projede işbirliği yapabileceğiniz özel sektör, STK, yerel yönetim ve yerel sakinlerden destek alın, onları proje sürecine dahil edin.

6 UYGULAYIN

Projenizi tüm destekçi ve katılımcılarla birlikte uygulayın.

7 TAKİP EDİN

Projenizin etkilerini ve yarattığı değişiklikleri gözden geçirin. Proje etkilerinin devamlılığını sağlamak için takip edin.

